

3. ZH

1. Az $L \in \{a, b\}^*$ nyelv az olyan a -val kezdődő (és b -re végződő) szavakból áll, melyekben minden a betűkből álló blokk után közvetlenül egy legalább ugyanolyan hosszú b betűkből álló blokk következik.
(Pl. $aaabbbabb \in L$, $aabbbbaab \notin L$)
Adjon meg erre a nyelvre egy veremautomatát:
– előbb szövegesen, de azért elég precízen vázolva, hogyan működik,
– utána egy ábrával vagy az átmeneti függvény pontos leírásával!
2. Legyen $L = \{a^i b^j c^k : i = j \cdot k, i, j, k \geq 1\}$. Az Ogden-lemma segítségével mutassa meg, hogy ez a nyelv nem környezetfüggetlen!
3. A tanult eljárással készítse el az alábbi nyelvtanból a megfelelő Chomsky-normálformájú nyelvtant!

$$A \rightarrow aBaCB \mid aC$$

$$B \rightarrow ab \mid aba \mid BC$$

$$C \rightarrow BaA \mid a \mid b$$

4. A CYK-algoritmussal határozza meg, hogy az

$$S \rightarrow AB \mid AC \quad A \rightarrow AB \mid a \quad B \rightarrow SC \quad C \rightarrow DD \quad D \rightarrow b$$

nyelvtan generálja-e az $aabbbb$ szót, és ha igen, akkor az algoritmus alapján adjon meg a szóhoz egy levezetési fát!

5. Adott $L_1, L_2 \in \{a, b\}^*$ nyelvekhez legyen L az olyan x szavakból álló nyelv, hogy az x szót az L_1 és L_2 nyelvek valamelyike, de csak az egyikük tartalmazza. Igazolja, hogy van olyan L_1 és L_2 környezetfüggetlen nyelv, melyre
  - a) L is környezetfüggetlen;
  - b) L nem környezetfüggetlen.